

12-23 aastaste heliloojahakative kirjutatud muusikat ootavad Eesti heliloojate liit ja Loomelabor konkursile «Noor helilooja 2016».

Teist korda toimuv ja Eesti Muusika päevadega samal ajal peetav võistlus keskendub teemale «Roheline heli». Noot ja/või salvestus tuleb heliloojate liidule saata hiljemalt 14. märtsiks. Konkursi tingimused leiab veebilehelt helilooja.ee. Võitja selgub 10. aprillil.

TEET MALSROOS

«Pireti, Elleni ja Susaniga olen olnud see meespool, kes on neile rääkinud elust ja seksist ja kõigest sellest. Ka praegu, kui neil on oma peigmehed, räägitakse isale kõik ausalt hingelt ära ja kui on vaja, annan nõu.»

Näitleja **Tõnu Kilgas** (pildil) Eesti Päevalehe laupäevalis LP läbisaamisest oma tütardega ja kiitis ühtlasi nende peigmehevalikuid – kõik on tõsised tegijad, mitte luftpumbad ja näitlejad.

TEET MALSROOS

OSKAR JUHANI

«Sulev Nõmmik ei kandnud viha isegi nende peale, kes tema kohta halvasti ütlesid.»

LÜÜRİK JA KOOMIK:

«On inimeses miskit suuremat kui pisarad või naer?» kirjutas Sulev Nõmmik aprillis-mais aastal 1980. Tänavu 11. jaanuaril saanuks lüürilike hingega koomik 85. aastaseks.

• AIGI VIIRA
aigi.viira@ohtuleht.ee

«Sulev Nõmmik oli väga õrn ja haavatav inimene ja solvus igast kriitilisest märkusest, tal polnud poliitiku paksu nahka,» meenutab kirjanik Enn Vetemaa, et ehkki rahvas Nõmmikut jäagilt armastas, materdas kriitika ta maatas.

Lüürilike loomuga Nõmmikule, kel täitunuks nädala eest 85 eluaastat, tegi see haiget. Suurt valu hoidis ta aga kiivalt enda sees. «Ta oli karge ja aus mees ning ta ei kandnud viha isegi mitte nende peale, kes tema kohta halvasti ütlesid.»

Enn Vetemaa, kes kirjutas koos Nõmmikuga nii stsenaariumid filmidele «Mehed ei nuta», «Noor pensionär» ja «Siin me oleme!» kui ka libreto külamuusikalile «Suvitajad» ning laulutekstid muusikalidele «Kevade» ja «Pipi Pikksukk», räägib, et murust madalamaks tümitamine muutis Nõmmiku õnnetuks. «Materdati teda ikka rohkem, kui ta kiita sai – kõik need filmid, mis on klassikaks saanud, igaihe eest sai ta naha-tada.» on aastaid tagasi maininud ka Nõmmiku abikaasa Aili.

Nii öeldi praegu kultusfilmiks tõusnud «Siin me oleme!» kohta ametlikul läbivaatusel 1978. aastal otsesõnu: «Film on niivõrd tühi, et mingit kahju ta publikule peale maitseväärtuste teha ei saa.» Kultuurileht Sirp ja Vasar läks Nõmmiku

Sarjatud «Pipi Pikksukk» tegi ajalugu

«Muusikali «Pipi Pikksukk» kohta öeldi ka, et see on labasuse tipp,» mäletab kirjanik Enn Vetemaa. Tegijad said näiteks pahandada sellegi eest, et väikse tüdruku Pipi valduses on rahast kummis kohver. «Ma ei mõista, mis oli «Pipi Pikksukas» labast, kuid ka piib-kohver. «Ma ei mõista, mis oli «Pipi Pikksukas» labast, kuid ka piib-kohver. «Ma ei mõista, mis oli «Pipi Pikksukas» labast, kuid ka piib-kohver. «Ma ei mõista, mis oli «Pipi Pikksukas» labast, kuid ka piib-kohver.» Pärast esietendust oli kriitika siiski tõrjuv ja külm. Vaatamata miinusmärgilistele kiinutustele sai 1969. aastal esietendunud «Pipi Pikksukast» lavastus, mida mängiti Estonias ühtejärke 25 aastat. Viimase, 402. etenduskorraneni jõudis see 1994. aastal. Teist säärast fenomeni Eesti teatriloo pole.

kohta kirjutades veel kauge-male: «Ja jälle tuleb ta kadakate vahelt välja, ise kadakane. TV toimetajad annavad talle tööd! Kui kaua see kestab?» Võtta said Nõmmiku teatritöödki, näiteks muusikalid «Kevade» ja «Pipi Pikksukk». Enamalt jaolt heidet eette madalust ja labasust.

Nõmmiku nalju nimetati põobellikeks

«Valdavalt oli see asjatundmatu kriitika,» sõnab Vetemaa. Nõmmiku sarjad olid tavaliselt inimesed, kes tema talendi suhtes ehedat kadedust tundsid. «On olemas niisugune inimtõug, kes kõigepealt tahavad saada näitlejaks, kui see unistus andetuse tõttu läbi kukub, hakkavad nad teatrikriitikuks. Kui nad sellegagi hakkama ei saa, lähevad nad teatrisse kirjandusala juhtideks ning sealgi läbi kukkudes saavad neist näiteks ministeeriumite draamanõunikud, kes teevad otsuseid teiste loominguga üle. Selline inimtõug vihkas Nõmmikut,» rõhutab Vetemaa. «Need läbi-kukkunud inimesed hakkasid end pidama aristokraatlikeks ning pidasid Nõmmiku nalju

pöobellikeks.» Mida iganes Nõmmik ka tegi, sai ta Vetemaa sõnul kriitikute käest võtta nii et tolmas: «Ametlik kriitika ja rahva arvamus pole mitte kunagi varem ega ka hiljem nii drastiliselt lahku läinud. Nõmmikule piisas aga teinekord ainult jahedastki kriitikast, ta elas seda väga rängalt üle.»

Ka Nõmmiku kolleeg Priit Aimla kinnitab, et lavastaja elu-ajal paistnud, nagu käinuks kriitikuil võistlus, kes oskab Nõmmiku lavastuste kohta kõige halvemini öelda. «Esitaks pole kasvatuslik, teiseks pole sugugi nõukogulik, kolmandaks – teevad pulli liiga palju,» on Aimla öelnud ja lisab nüüd: «See kriitika tundus ka kõrvalolijale vastik, aga kõva häälega ei tahtnud keegi seda välja öelda, sest see hääl ei lugenud ju midagi.»

Eluajal suuri preemiaid ei saanud

Tavaliselt pages Nõmmik sellistel puhkudel peksasaanud koe-rana kuuks ajaks Saaremaale kosuma. «Ega ta päris depressiooni langenud, sest teadis, et see on poolalalik nali, ning viskas teinekord ka ise selle üle nalja,» poetab Aimla, kuid lisab,

ARHIIV
KULTUSFILMI VÕTTED: «Siin me oleme!» võtteid tehes ei osanud Sulev Nõmmik uneski aimata, et kuuleb pärast ametlikku läbivaatust hinnangut, et see sobib vaatamiseks üksnes alghariduse ning psüühiliste häiretega inimestele. Praegu on «Siin me oleme!» üks siinse filmiklassika tippe.

et see oli siiski naer läbi pisarate. Et aga Nõmmik oleks oma meeleuret ülemäära hoogsalt alkoholi uputama kipunud, Aimla ega Vetemaa ei usu.

Anne Tuulingu ja Gerda Korde-metsa raamatus «Sulev Nõmmik: «Kui näeme, siis tere-tame!» arutleb sel teemal Nõmmiku tütar Tiia-Mai: «See on mingi sisemine probleem, mis näitlejaid alkoholi juurde tõmbab. Mingid negatiivsed tunded, millega ei saada hakkama, mida püütakse leevendada, alla

suruda. Ega teda ülemäära helilitatud ja kui sul on sees soov ennast tõestada ja sa ei pea ennast piisavalt heaks, siis sa ju võimendad seda.» Kui keegi juhtus Kuku klubis Nõmmikule vintispäi halvasti ütleva, võttis teatrimees tütre sõnul sedagi hinge, sest oli sisimas ebakindel ning tundis, et teda ei hinnata, ei tunnustata ning et ta tahaks olla enamast.

«Ega saa eitada, et napsu ta võttis, aga ma pole kordagi elus näinud täiesti purjus Sulev Nõmmikut,» mõtiskleb Vetemaa. «Kui meie koos kirjutasime, siis võtsime üsna sage-dasti koos kuiva veini, mitte viina. Aga need väiksed grammid polnud joomine, vaid doping.» Säärasel kombel tavatsenud Nõmmik Vetemaa sõnul ka üksi kirjutades töötada: pauside ajal siuhti restoranilõunale kihutada ning mõned grammid dopin-gut võtta. Kas või selleks, et kurnatud vaimule turgutust anda. «Eriti rasked žanrid on kirjutajale need, mis on naljaga seotud,» teab Vetemaa, et hea nalja loomine ei tulnud kergelt kätte ka Nõmmikule. Tegutsi oli ränga tööga.

Ja ikkagi nappis tunnustust, mida Nõmmik vägagi vajanus. «Praegu nähakse Nõmmiku huumoris klassikat, aga oma eluajal ei saanud Nõmmik ühtegi suurt preemiat,» ohkab Vetemaa, et ametnikud olid oma väiklases kadeduses lihtsalt ebaõiglased. «Nõmmik ei olnud mingi Kohila koomik, vaid Euroopa tasemel koomik. Ta võinuks läbi lüüa ka väljas-pool Eestit.»

7 korda peetakse sel suvel Eesti Positivuseks ristitud Intsikurmu festivali Põlvamaal.

Uue Ajastu festivalist välja kasvanud üritust on senisel kuuel korral külüstanud 14 000 inimest, üles on astunud rohkem kui 125 artisti. Tänavune Intsikurmu festival toimub 5.–6. augustil, peaesinejaiks on Marten Kuningas ja Miljardid ning uue sümfooniilise muusika orkester Mooncake Venemaalt.

ANGELINA JOLIE ON KOKKU KUIVANUD

Angelina Jolie (pildil) šokeeris filmi «Kung Fu 3» esilinastusel pealtnägijaid oma šokeerivalt kõhetute jalgadega – need olid kui hernekepid! Kuue lapse ema on aastaid kahtlustatud anoreksias ning tema hiljutine ülesastumine valab veelgi rohkem õli tulle. X17online.com märgib siiski, et Jolie on viimase aasta jooksul pidanud palju üle elama – lisaks 2013. aastal suure vähiohu tõttu eemaldatud rindadele jäi ta mullu ilma munasarjadest. Protseduuri tagajärjeks on menopaus. ÕL

AFP/SCANPIX